

Oponentní posudek diplomové práce Anety Žvakové

Transformace Vysočan

Aneta zvolila pro diplomní projekt téma vrstvení města v čase. Mám za to, že se jedná o aktuální a velmi poetické téma, zejména v prostředí Prahy, která má řadu nedokončených míst. Samotné zpracování diplomního projektu předcházelo seminář na téma transformačních procesů v nejobecnější rovině. Aneta se pokouší odpovědět na otázku, jak by měla vypadat nejnovější vrstva města, a zároveň, jaký plán pro ni zvolit v momentě, kdy dle jejích slov ke kontextu místa přibývá kontext v čase a je čím dál menší schopnost predikce. Jako případovou studii si zvolila Vysočany, které díky své poloze a rozloze se mohou stát celou novou čtvrtí.

Projekt má pro mě několik témat. Tím hlavním je centrální park, který by se dle jejích slov měl stát sponou, která propojí severní a jižní svahy obklopující celé údolí Rokytky. Myslím, že potvrzuje potenciál Rokytky jako nového metropolitního parku. Otázkou je pro mne samotná velikost parku, který rozšiřuje oproti dnešním plochám bouráním hal a jeho dalším otvíráním do zástavby. Dochází až k situaci, kdy se již realizované stavby podél ulice Ocelářská se dostávají doprostřed parku. Autorka chtěla jasné vymezení hran parku a jeho husté obestavění, které je díky výškové zástavbě zřejmé. Pro mne je otázka ohraničení parku difuzními bloky (zejména jižní část, včetně zmíněné ulice Ocelářská. Naopak vytažení parku do okolních svahů ulicemi se zelenými pruhy je příjemným principem.

Druhým tématem jsou lokality, resp. členění území. Aneta se rozhodla novou strukturu navázat k existujícím veřejným prostranstvím. Z toho patrně vzniklo rozdělení na severní a jižní lokalitu, které navrhuje s výrazně odlišným charakterem. Vzniklé dvě lokality se k sobě přibližují, avšak jsou rozetnuty parkem. Jediná propojení těchto čtvrtí jsou ta dnešní a nově navržené pěší cesty přes park. Park se tak dostává na okraje obou lokalit. Velkým tématem by pro mne byla podoba těchto hran, které mohou maximálně těžit z přiléhajícího parku a mít příjemný parter. V návrhu je park lemován běžnými ulicemi (v jižní části solitérními věžemi). Přijmeme-li fakt, že navržené struktury doplňují ty dnešní, očekával bych výraznou snahu o rehabilitaci těchto prostorů. Takovým příkladem může být dokončování náměstí Organizace spojených národů, které je dnes v žalostném stavu. Myslím, že velmi podstatnou úvahou nastíněnou v práci je postup realizace celého projektu. Zároveň navazuje na samotné téma vrstvení, protože údolí se bude zaplňovat postupně. Aneta předpokládá revitalizaci parku a následné obestavování. Jako pomyslné jádro je zde předkládáno křížení parku a ulice Freyovy. Zpracovaná analýza vstupů do území ukazuje, kde byly provedeny první kroky. Již dnes dochází k růstu od stávajících tříd směrem k parku. Otázkou je, co by skutečně iniciovalo vstup do středu území, jako například protažení tramvajové linky apod.

Otázkou více než aktuální je budoucí výšková regulace. Za horní mez výškové zástavby Aneta považuje svahový zlom severní terasy. Jedním z prvních vstupů je Residence Eliška. Nová zástavba ji nepřevyšuje, tato věž tak dostává velmi exkluzivní polohu. Vzhledem k tomu, že se jedná fakticky o běžný bytový dům, pak je to otázkou.

Téma, které práce otevírá je zároveň grafické pojetí plánu. Na ukázkách z historie autorka ukazuje, jak se postupně vytrácela schopnost plánu sdělit podstatné. A naopak dnešní plán

je rozmělněn do detailních ploch funkčních regulativů. Myslím, že právě grafické znázornění prozrazuje mnohem více o uvažování autorky. Výkresy jsou zpracovány jemně a na velmi vysoké úrovni, ale přesto mají jistou těžkost, resp. složitost jejich čtení. Na situacích se například nedozvídáme difúzní pojetí všech urbánních bloků, které není zobrazeno, ale autorka o něm hovoří. Pravděpodobně by se ukázalo množství parkově upravených veřejných prostranství. Podobně i ukázky vzorových částí trpí určitou nečitelností, co se vysvětlení regulace týče.

Z formálního hlediska práci jako takové lze málo co přímo vytknout. Mám však za to, že projekt nenaplnuje v mnohém poetičnost zadání. V něm autorka zmiňuje, že ustupující průmysl dal vytvořit dnešní stav, který je spíše periferií než zdravou částí města. Pro mě zůstává otázkou, jestli namísto produkční periferie nevzniká periferie obytná, tedy modernistické sídliště. Navržená struktura zůstává závislá na původních třídách a pouze ji rozšiřuje o řady dalších bloků. Park se v tomto pojetí nestává středem, ale naopak vymezen dvěma vnějšími hranami, určitým krajinným meziprostorem, zelenou spárkou.

Práci hodnotím jako C (dobrou).

V Praze dne 10. 6. 2015

Michal Leňo